

**Lista tematów na ustną część egzaminu maturalnego
z języka polskiego w roku szkolnym 2011/2012**

Liceum Ogólnokształcące w Czyżewie

I.LITERATURA

Lp.	Literatura
1.	Metamorfoza bohatera i jej sens w literaturze. Omów problem na przykładach wybranych utworów.
2.	Sarmata o sobie, inni o Sarmacie. Zaprezentuj sposoby ujęcia wizerunku szlachcica Sarmaty, odwołując się do wybranych przykładów literackich różnych epok.
3.	Powstanie warszawskie i powstanie w getcie jako ekstremalne przeżycia narodu polskiego i żydowskiego. Omów problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
4.	Pokrzepienie serc i rozdrapywanie ran polskich. Rozważ te dwie tendencje w literaturze na wybranych przykładach.
5.	Literackie przykłady heroizmu. Przedstaw zagadnienie w oparciu o wybrane utwory z różnych epok.
6.	Oblicza zdrady. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych utworów literackich.
7.	Człowiek wobec rzeczywistości wojennej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach z literatury XX wieku.
8.	Motyw raju - Arkadii w literaturze. Przedstaw jego różne ujęcia i funkcje w wybranych dziełach literackich.
9.	Konflikt pokoleń jako temat literacki. Przedstaw różne jego ujęcia w wybranych utworach.
10.	Wyprawy w świat fantazji i marzeń ukazane w różnych konwencjach artystycznych. Zanalizuj wybrane przykłady literackie.
11.	Dylematy moralne pokolenia Kolumbów. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów literackich.
12.	Różne sposoby ukazania Warszawy w literaturze. Scharakteryzuj je, odwołując się do współczesnej prozy.
13.	Motyw walki dobra ze złem. Omów jego funkcjonowanie w wybranych utworach z literatury fantasy.
14.	Artysta jako nietypowy bohater literacki. Przedstaw problem na wybranych

	przykładach.
15	Wpływ kobiet na życie bohaterów literackich. Rozważ problem, odwołując się do wybranych utworów.
16	Funkcje motywu śmierci w literaturze staropolskiej. Omów problem na wybranych przykładach.
17	Sposoby przedstawienia motywu dziecka. Omów na podstawie wybranych przykładów z literatury.
18	Samotność z wyboru i samotność z konieczności. Przedstaw przyczyny i skutki przywołanych sytuacji w życiu bohaterów literackich.
19	Motyw bitwy w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
20	Manifesty i spory jako zjawisko epok. Zaprezentuj i omów wybrane przykłady.
21	Propozycje życia szczęśliwego w antyku i renesansie. Ukaż wpływ koncepcji filozoficznych na literaturę w oparciu o wybrane przykłady z wymienionych epok.
22	Ludowa wizja świata. Przedstaw ją, odwołując się do wybranych utworów literackich romantyzmu lub pozytywizmu.
23	Motyw przyjaźni w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
24	Literackie portrety zakochanych. Przedstaw na wybranych przykładach z różnych epok literackich.
25	Niepogodzeni ze światem. Przedstaw i porównaj literackie portrety bohaterów zbuntowanych, odwołując się do literatury polskiej i obcej.
26	Przedstaw na wybranych przykładach z różnych epok funkcjonowanie motywu świata jako teatru.
27	Pieniądze jako czynnik sprawczy działań człowieka. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów literackich.
28	Różnorodne ujęcia motywu śmierci w literaturze. Omów ich funkcje w wybranych utworach.
29	Kobiety jako bohaterki dzieł literackich. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
30	Sielankowy i satyryczny obraz wsi w różnych epokach. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
31	Dramat niespełnienia ludzkich marzeń przedstawiony w literaturze. Omów jego przyczyny i konsekwencje na wybranych przykładach.
32	Odwołując się do wybranych utworów, scharakteryzuj obraz Żydów ukazany w literaturze polskiej.

33	Motyw cierpienia i ofiary w utworach literackich. Omów na wybranych przykładach.
34	Motyw wędrówki w literaturze polskiej i powszechnej. Omów na wybranych przykładach.
35	Jan Kochanowski i Ignacy Krasicki o swoim narodzie. Porównaj sposoby docierania poetów do świadomości współczesnych pokoleń, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
36	Magia i fantastyka we współczesnej literaturze fantasy. Omów na wybranych przykładach.
37	„Człowiek nie może żyć bez miłości.” Rozwiń myśl Jana Pawła II na podstawie wybranych utworów literackich.
38	Miłość niespełniona w utworach literackich różnych epok. Omów problem, odwołując się do wybranych dzieł.
39	Literackie rozmowy z Bogiem. Przedstaw temat w oparciu o utwory pochodzące z różnych epok.
40	Motto i ostatnia scena utworu jako klucze do interpretacji dzieła. Omów, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
41	Wizerunek męża w literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach.
42	Pamięć o Holocauście, odpowiedzialność za Holocaust. Omów zagadnienie, przywołując odpowiednie teksty literackie.
43	Motyw matki w literaturze. Omów na przykładzie wybranych utworów.
44	Bohater literacki z książką w ręku. Omów wpływ lektur na bohaterów literackich. Odwołaj się do wybranych przykładów.
45	Motyw utopii w literaturze. Omów jego funkcje, odwołując się do wybranych utworów.
46	Różne postawy ludzi wobec cierpienia. Scharakteryzuj wybranych bohaterów literackich, którzy doświadczyli okrucieństw II wojny światowej.
47	Różne kreacje władców w literaturze. Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów.
48	Miłość jako żywioł budujący lub niszczący. Omów na wybranych przykładach.
49	Życie jako labirynt, sen, teatr. Scharakteryzuj różne sposoby kreacji ludzkiej egzystencji w literaturze, w oparciu o wybrane utwory.
50	Motyw winy i kary w literaturze. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.
51	Ewolucja bohatera romantycznego. Rozwiń problem na podstawie wybranych utworów.

52	Rola matki w życiu człowieka. Przedstaw temat, analizując wybrane teksty literackie.
53	Wizerunek wsi w literaturze młodopolskiej. Omów na wybranych przykładach prozy, dramatu i liryki.
54	Wizja piekła na przestrzeni dziejów. Przedstaw różne ujęcia tego motywu na podstawie wybranych utworów literackich z różnych epok.
55	Literackie portrety zakochanych. Przedstaw temat na wybranych przykładach z różnych epok.
56	Motyw buntu i pogardy w relacjach Bóg- człowiek. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich.
57	Kreacje par małżeńskich. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich.
58	Miłość jako motywacja działań bohaterów. Omów na podstawie wybranych tekstów literackich.
59	Komizm jako narzędzie walki z ludzkimi wadami. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich.
60	Druga wojna światowa w poezji Jacka Kaczmarskiego. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych tekstów tego twórcy.
61	Obraz miłości w literaturze XVI i XVII wieku. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich.
62	Lekarz jako bohater literacki. Scharakteryzuj różne portrety i omów funkcje tego typu postaci w wybranych tekstach prozaicznych.
63	Postacie Żydów w literaturze polskiej. Zbadaj na wybranych przykładach sposoby portretowania i ich funkcje.
64	Literackie koncepcje patriotyzmu. Omów zagadnienie w oparciu o literaturę dwóch epok.
65	Przestrzenie nierealne, fantastyczne, zaświaty. Odwołując się do wybranych tekstów literackich, zaprezentuj sposób ich przedstawienia i rolę.
66	Wpływ domu i rodziny na moralność bohaterów literackich. Zbadaj problem, odwołując się do wybranych utworów.
67	Wpływ biografii na dzieło twórcy. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł oraz życiorysów ich autorów.
68	Problematyka cierpienia w polskiej literaturze powojennej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów.
69	Portret samobójcy. Przedstaw temat, analizując dowolnie wybrane utwory z literatury polskiej i obcej.

70	Rodzice a dzieci. Omów konflikty pokoleń występujące w literaturze, odwołując się do wybranych przykładów.
71	Zło jest wynikiem opętania duszy przez namiętność. Potwierdź lub obal tezę na podstawie dzieł Szekspira.
72	Wpływ miłości na kształtowanie się osobowości bohatera. Omów na wybranych przykładach.
73	Niezawinione cierpienie i różne próby jego uzasadnienia. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
74	Motyw szaleństwa z miłości w literaturze. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.
75	Obrzędy i obyczaje ludowe w literaturze różnych epok. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
76	Różne obrazy przyrody w literaturze. Przedstaw sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
77	Wizerunek artysty modernistycznego w literaturze europejskiej i polskiej. Porównaj, analizując wybrane utwory.
78	Biesiada jako motyw literacki. Omów, analizując wybrane przykłady.
79	Oryginalność w sposobie kreacji świata przedstawionego i bohatera w literaturze awangardowej. Omów na przykładach wybranych utworów.
80	Porównaj sylwetki bohaterów tragicznych na wybranych przykładach literatury antycznej, romantycznej i współczesnej.
81	Dokumentaryzm i parabola w literaturze współczesnej. Przedstaw na wybranych przykładach literackich dwa odmienne sposoby prezentacji świata.
82	„Non omnis moriar.” Omów topos nieśmiertelności poezji i poety na podstawie wybranych utworów różnych epok.
83	Idealiści i marzyciele w literaturze polskiej. Scharakteryzuj sposoby kreowania takich bohaterów w utworach różnych epok.
84	Czarny charakter w dziełach literackich różnych epok. Odwołaj się do wybranych przykładów.
85	Motyw lustra w literaturze. Omów różne jego ujęcia i funkcje, odwołując się do wybranych utworów.
86	Niewłaściwe wybory, fałszywe kroki, błędy. Oceń, jakie były ich konsekwencje w biografii wybranych bohaterów literackich.
87	Rozstanie bliskich sobie osób ukazane w literaturze. Przedstaw funkcjonowanie tego motywu w wybranych utworach różnych epok.
88	Satyra, ironia, żart, czyli jak uleczyć świat śmiechem. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych utworów.

	jąc się do wybranych utworów literackich.
89	Sen, widzenie, zjawy, spotkanie z sobowtórem... różne sposoby prezentowania życia wewnętrznego bohaterów. Omów na wybranych przykładach.
90	Historia jako czynnik determinujący ludzi los. Omów problem, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
91	Postaci historyczne w literaturze. Zaprezentuj sposoby ich kreowania i wpływ na wymowę utworów, odwołując się do wybranych przykładów.
92	Komizm w literaturze. Przedstaw jego rodzaje i funkcje w wybranych utworach.
93	Relacje między ojcem a synem jako temat literacki. Scharakteryzuj na wybranych przykładach.
94	Pojedynek jako motyw literacki. Omów temat na podstawie wybranych utworów.
95	Moralne dylematy spiskowców. Przedstaw, odwołując się do wybranych tekstów literackich.

II. KORESPONDENCJA SZTUK

1.	Rola i wymowa stroju w dziełach literackich, malarskich, filmowych i teatralnych. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
2.	Sposób przedstawienia wsi i jej mieszkańców w literaturze i w innych tekstach kultury. Omów problem, odwołując się do wybranych przykładów z dwóch epok.
3.	Obraz Boga w literaturze i sztuce różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
4.	Motyw syna marnotrawnego. Omów jego funkcjonowanie na podstawie wybranych dzieł sztuki i literatury.
5.	Obrazy getta w utworach literackich i filmowych. Przedstaw temat na wybranych przykładach.
6.	Katastroficzne wizje i obrazy zagłady w dziełach literackich i filmowych. Omów na przykładach z różnych epok.
7.	Motyw mogił w literaturze i sztuce. Omów, odwołując się do wybranych dzieł.
8.	Motyw pejzażu w malarstwie i literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach.

9.	Trud ludzkiej pracy w literaturze i malarstwie. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł.
10.	Skąd pochodzi zło? Odpowiedz na pytanie, wykorzystując przykłady jakie dają literatura i sztuka.
11.	Obraz uczniów i nauczycieli w dziełach literackich i filmowych. Omów na wybranych przykładach.
12.	Różne ujęcia motywu Bożego Narodzenia w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych przykładów.
13.	Ślub jako temat różnych tekstów kultury. Omów na wybranych przykładach.
14.	Problem kłamstwa i prawdy w literaturze i dziełach filmowych. Zanalizuj celowo dobrane przykłady.
15.	Skandaliści swoich epok. Twórcy i ich dzieła budzące kontrowersje - przedstaw rolę motywu w wybranych utworach literackich i innych tekstach kultury.
16.	Piłka nożna jako zjawisko kulturowe. Omów problem, odwołując się do wybranych tekstów kultury XX i XXI wieku.
17.	Wizerunki błazna w literaturze i sztukach plastycznych. Porównaj sposoby przedstawiania motywu w tekstach kultury różnych epok, analizując wybrane przykłady.
18.	Muzyka i poezja w twórczości Jacka Kaczmarskiego jako obraz oczekiwań i przemian społecznych w Polsce. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory.
19.	Porównaj renesansowe i barokowe ujęcia piękna. Omawiając temat, wykorzystaj przykłady z literatury oraz sztuk plastycznych.
20.	Portrety par małżeńskich w różnych tekstach kultury. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł.
21.	Różne oblicza kobiety. Przedstaw problem w oparciu o wybrane teksty kultury.
22.	Różne ujęcia motywu Pasji. Przedstaw na wybranych przykładach z literatury i innych dziedzin sztuki.
23.	Różne wizje końca świata w tekstach kultury. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
24.	Literackie i filmowe podróże w czasie i przestrzeni. Przedstaw problem, odwołując się do literatury i filmu.
25.	Motyw „tonącego okrętu” w literaturze i malarstwie. Omów na wybranych przykładach.

26.	Różne ujęcia motywu „pożegnania” w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych utworów.
27.	Człowiek w poszukiwaniu innych światów. Na podstawie wybranych tekstów literackich, malarskich i filmowych, scharakteryzuj wykreowaną rzeczywistość i ukaz jej funkcje.
28.	Bohater literatury i kina fantasy. Omów w oparciu o dowolnie wybrane przykłady utworów i filmów.
29.	Alegoria jako środek wyrazu w literaturze i malarstwie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
30.	Piękno ziemi ojczystej jako motyw przewodni literatury i sztuki. Omów wybrany aspekt zagadnienia, odwołując się do kilku przykładów.
31.	Zwierzęta w tekstach kultury. Omów różne ujęcia i funkcje tego motywu, analizując wybrane dzieła, nie tylko literackie.
32.	Motyw Ikara w literaturze i w malarstwie. Zaprezentuj wybrane przykłady.
33.	Symbolika kolorów w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
34.	Sceny batalistyczne w literaturze, malarstwie i filmie. Omów temat na wybranych przykładach.
35.	Polski <i>savoir vivre</i> na przestrzeni epok. Omów na wybranych przykładach z literatury i filmu.
36.	Orient jako źródło inspiracji artystów. Rozwiń temat, analizując wybrane ujęcia świata orientalnego z literatury i innych dziedzin sztuki.
37.	Omów różne sposoby przedstawienia miłości w literaturze i sztukach plastycznych wybranych epok.
38.	Przedstawienie podstawowych wartości w życiu człowieka na podstawie encyklik Jana Pawła II.
39.	Inspiracje antyczne w twórczości Jana Kochanowskiego. Omów na wybranych utworach poety.

III. JĘZYK

1.	Charakterystyczne cechy języka transmisji sportowych oraz pojawiające się w nim błędy. Przedstaw zagadnienia w oparciu o zebrane materiały.
2.	Szablon językowy na przykładzie języka czasopism młodzieżowych. Omów zagadnienie, analizując zgromadzony materiał.
3.	Dokonaj analizy błędów językowych w języku mówionym. Omów na konkretnych przykładach.

4.	Istota sloganu reklamowego. Rozważ problem, odwołując się do wybranych reklam prasowych i telewizyjnych.
5.	Język w nowych środkach komunikacji (internetowe komunikatory, fora, e-mail i sms). Scharakteryzuj na wybranych przykładach.
6.	Komizm komentarzy sportowych. Omów zagadnienie, odwołując się do zebranego materiału językowego.
7.	Język w służbie satyry dawniej i dziś. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
8.	Nowatorstwo językowe Bolesława Leśmiana. Omów problem, odwołując się do wybranych tekstów poetyckich.
9.	Ślady kultury materialnej i obyczajowości we frazeologii współczesnego języka polskiego. Omów zagadnienie, odwołując się do zebranego materiału.
10.	Język mediów oraz jego wpływ na współczesne słownictwo. Omów problem, odwołując się do zebranych przykładów.
11.	Język bohatera literackiego jako element jego charakterystyki. Omów na podstawie wybranych przykładów.
12.	Różne sposoby wzbogacania słownictwa. Omów zjawisko, przytaczając odpowiednie przykłady.
13.	Sztuka oratorska. Scharakteryzuj styl retoryczny, przywołując przykłady z literatury i/lub publicystyki.
14.	Imiona, nazwiska i nazwy znaczące w literaturze. Omów wybrane przykłady i określ ich funkcje.
15.	Stylizacja gwarowa w literaturze. Zbadaj leksykę, składnię, frazeologię i fonetykę wybranego przez siebie tekstu.
16.	Funkcja aluzji i cytatów literackich w języku współczesnych tekstów publicystycznych. Omów na wybranych przykładach.
17.	List jako gatunek literacki. Dokonaj analizy słownictwa listów wybranych z dwóch różnych epok.
18.	Postawa artysty wobec świata. Omów problem na przykładzie tekstów piosenek wybranego twórcy oraz utworów z literatury współczesnej.
19.	Językowe środki wyrażania emocji. Scharakteryzuj na wybranych przykładach literackich i zgromadzonym przez siebie materiale.
20.	Przysłowia mądrością narodu. Dokonaj analizy wybranych przysłów i powiedzeń, odwołując się do przykładów literackich i zgromadzonego samodzielnie materiału językowego.
21.	Funkcje archaizacji języka. Omów zjawisko na wybranych przykładach lite-

	rackich z różnych epok.
22	Dokonaj analizy języka obozowego i konspiracyjnego w oparciu o wybrane teksty, np. literackie.
23	Na podstawie zgromadzonego materiału zanalizuj język audycji radiowych i telewizyjnych adresowanych do młodzieży.
24	Gwara jako tworzywo literackie. Omów zagadnienie na przykładach wybranych utworów.
25	Specyfika języka bohaterów science – fiction. Omów na przykładach wybranych utworów.
26	Konstrukcje składniowe: mowa zależna, pozornie zależna i niezależna oraz ich funkcja w dziele literackim. Przedstaw, odnosząc się do konkretnych przykładów.
27	Indywidualizacja języka jako ważny element kreacji bohaterów literackich. Omów na wybranych przykładach.
28	Język utworów hip – hopowych. Zanalizuj wybrane przykłady.
29	Humor z zeszytów uczniowskich i wypowiedzi nauczycieli. Omów rodzaje błędów językowych występujących w zebranym materiale językowym.
30	Językowe portrety kobiety i mężczyzny. Zbierz i omów związki frazeologiczne, przysłowia i określenia dotyczące kobiet lub mężczyzn. Jakie obrazy wyłaniają się z zebranych materiałów?
31	Ezopowy język powieści pozytywistycznych. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
32	Język kazań dawnych i współczesnych. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
33	Język jako instrument walki o władzę. Zanalizuj wybrane materiały wyborcze.
34	Funkcja aluzji i cytatów literackich w języku współczesnych tekstów publicystycznych. Omów na wybranych przykładach.

Liczba zdających w Liceum Ogólnokształcącym – 34 osoby